

תת"ע 3388/06/12 - מדינת ישראל נגד אלקריאף דור

בית משפט השלום לתעבורה בתל אביב - יפו

16 ינואר 2014

תת"ע 3388-06-12 מדינת ישראל נ' אלקריאף דור
בפני כב' השופטת דלית ורד

מדינת ישראל

בעניין: מאשימה

נגד

אלקריאף דור

נאשם

הכרעת דין

הנאשם הואשם בנהיגה בקלות ראש, עבירה בניגוד לסעיף 23:00(2) לפקודת התעבורה, תשכ"א-1961 (להלן - **פקודת התעבורה**).

לפי הנטען בכתב האישום, בתאריך 30.3.2012, שעה 23:00, יום ו' בלילה, נהג הנאשם ברכב פרטי שמספרו 67-484-16 (להלן - **רכב הנאשם** או **הרכב**) בכיכר שבצומת הרחובות בן גוריון ו-יוספטל בבת-ים במהירות גבוהה ובחריקת צמיגים, תוך כדי סיכון עוברי אורח שהיו במקום.

על פי הנסיבות המתוארות בכתב האישום, במועד הנ"ל היה רס"מ אייל מינץ ממחלקת בילוש איילון (להלן - **השוטר**), בתפקיד ללא מדים בניידת בילוש, על רחוב יוספטל פינת רחוב בן גוריון בבת-ים. בשעה 23:00 הבחין ברכב הנאשם, כשהוא נוסע ברחוב בן גוריון מדרום לצפון. בהגיעו לכיכר בצומת עם רחוב יוספטל, הרים הנאשם את ידית הבלם, והמשיך בנסיעה סביב הכיכר 3 פעמים, תוך נעילת הגלגלים האחוריים של הרכב. אותה שעה היו במקום מספר רב של ילדים הולכי רגל, הן על הכביש והן על המדרכה, שהיו נתונים בסיכון ממשי בשל אופן נהיגתו של הנאשם.

בתגובתו בדו"ח אמר הנאשם: "**אני מאד מצטער על מה שעשיתי אני מבין מה עשיתי אתה צודק**".

העבירה בה הואשם הנאשם הינה מסוג הזמנה לדין. הנאשם נשפט בהיעדרו, והגיש בקשה לביטול פסק הדין שניתן בהעדרו, לו צורף בהמשך תצהיר, בטענה כי על אף חתימתו על קבלת הדו"ח, לא קיבל לידי העתק מהדו"ח, על כן לא ידע על קיום המשפט, זאת לאור כך שלטענתו בתום האירוע, השוטר שחררו לדרכו באמירה "**אני כבר אחליט מה לעשות איתך**". בקשת הנאשם נענתה, ופסק הדין בוטל.

בתגובתו לאישום, הנאשם כפר בכך שנכנס במהירות לכיכר ובכך שסיכון עוברי אורח.

מטעם התביעה העיד השוטר, ובמסגרת עדותו הוגש הדו"ח שערך (ת/1). מטעם ההגנה העיד הנאשם.

אין מחלוקת בין הצדדים כי הנאשם נהג במועד ובמקום האירוע. המחלוקת נסובה על אופיה של נהיגת הנאשם באירוע. שלטענת המאשימה הייתה במהירות סביב הכיכר, בנהיגה פרועה ותוך סיכון עוברי דרך שהיו במקום.

לאחר ששמעתי את הצדדים, החלטתי להרשיע את הנאשם בעבירה המיוחסת לו, וזאת לאחר שהזהרתי עצמי מפני הרשעה על סמך עדות יחידה, כשבמקרה זה תגובתו הספונטאנית של הנאשם ואף עדותו חיזקו את גרסת התביעה ויש בה כשלעצמה ראשית הודיה. אלו טעמי:

1. השוטר העיד כי הוא זוכר את פרטי האירוע, ואף את **"סכנת החיים הממשית שהייתה שם"** (פרוט' עמ' 4 שורה 27) כתוצאה מנהיגתו של הנאשם סביב הכיכר **"במהירות מופרזת"** (פרוט' עמ' 5 שורה 11) כאשר **"על אחת מהדפנים בכיכר כמות גדולה של ילדים שיוצאים לבלות.."** (פרוט' עמ' 4 שורות 29-30).

הנאשם העיד כי בנסיעתו באירוע **"..נכנסתי לכיכר שבקצה הרחוק שלה היה כתם שמן על הכביש.. האוטו היטלטל לי לצדדים, פשוט פירפר, בשנייה האחרונה הצלחתי להשתלט על האוטו וכמובן שיצא רעש חריקה מהאוטו"**. (פרוט' עמ' 5 שורות 7-10) מטרתה הברורה של גרסה זו הייתה להסביר את מה שהשוטר ראה כנהיגה פראית, ואת חריקת הצמיגים ששמע השוטר.

אלא שלתיאור זה, אין זכר ולו ברמז בתגובת הנאשם בדו"ח, ואף לא במענה שניתן מטעם הנאשם לכתב האישום. משכך, גרסה זו הינה בבחינת "עדות כבושה" שנועדה, לטעמי, אך כדי להצדיק בדיעבד את נהיגת הנאשם על פי תיאור השוטר.

2. בעדותו, הנאשם טען כי **"..הסברתי לשוטר שהיה כתם שמן על הכביש, לא קיבל את זה"**. (פרוט' עמ' 5 שורה 16). דא עקא, אין כל זכר לדבריו אלו של הנאשם בתגובתו לדו"ח.

הנאשם ניסה להסביר זאת בכך שהשוטר **"החתים אותי על מסמך שלא ידעתי מה הוא ומה המהות שלו.."**

איני מקבלת הסבר זה. חרף טענת הנאשם בחקירתו הראשית כי לא ידע מהו המסמך עליו נדרש לחתום, הרי בחקירתו הנגדית הודה הנאשם: **"מן הסתם אתה מקבל משהו לחתום עליו, מן הסתם שזה דו"ח .. דו"ח זה אומר דבר מאד פשוט, קנס כספי או נקודות והוא גם אומר לך"** (פרוט' עמ' 7, שורות 12, 21).

אם אכן השוטר נמנע מלרשום את דבריו של הנאשם במלואם, לרבות בעניין כתם השמן הנטען, בתגובתו, היה על הנאשם לבקש את השוטר להשלימם. או להשלימם בעצמו, משאין טענה כי הדבר נמנע ממנו. יוער כי עצם טענת הנאשם כי ניסה להסביר לשוטר שנהיגתו החריגה נבעה עקב הימצאות כתם שמן, סותרת מניה וביה את טענתו כי לא ידע מהו מעשה העבירה המיוחס לו.

יתר על כן, סוגיה אי רישום תגובת הנאשם במלואה, כלל לא הועלתה במסגרת חקירתו הנגדית של השוטר. אם אכן כטענת הנאשם השוטר נמנע מלציין את כתם השמן, מדוע זה לא עומת השוטר בחקירתו עם אי רישום הדברים בתגובת הנאשם.

בחקירתו החוזרת, נשאל השוטר האם הוא ראה סיבה כל שהיא שתגרום לגלגלי הרכב להינעל, ובכלל זה **"..כביש רטוב או משהו שהיה יכול לגרום לזה? חול אולי?"** והשיב: **"שום דבר.. גם רשום בדברי הנהג מה שהוא אמר. לא היה משהו מיוחד"** (פרוט' עמ' 6 שורות 28-31).

3. הנאשם נמנע מלהביא ראיה כל שהיא להמצאות כתם השמן על הכביש. דוגמת צילומי של כתם השמן במקום, או תיעוד כל שהוא של דיווח אודותיו. משנשאל בחקירתו מדוע לא פעל כך, השיב כי לא חשב על כך בעת האירוע, כיוון שהיה **"מבוהל. הכל קרה בשניות ולחץ"**. אולם לא היה לנאשם הסבר מניח את הדעת, מדוע לא פעל בעניין זה לאחר האירוע, משתמו תנאי הבהלה והלחץ (פרוט' עמ' 8 שורות 19-24). משכך, חל בעניינו הכלל כי הימנעות מהמצאת אסמכתא, שניתן היה להמציאה, מן הדין כי תפעל לחובת הנאשם.

זאת ועוד, השוטר טען כי הנאשם הקיף את הכיכר שלוש פעמים, עד שנעצר. הנאשם נמנע לכל אורך עדותו מלסתור את הטענה כי הקיף את הכיכר שלוש פעמים, ואף לא היה בפיו הסבר מדוע הקיף את הכיכר, ולו פעם אחת. ברי כי אם היה כתם שמן על הכביש, היה על הנאשם להבחין בו עוד בעת שהקיף לראשונה את הכיכר, ובמקרה כזה, יש להניח כי היה נמנע מלשוב ולהקיף את הכיכר, או מתאים את מהירותו לתנאי הדרך.

4. לדברי הנאשם, היה אותו באירוע חבר שהוא שוטר מג"ב. בתחילה ציין כי חברו זה **"..היה איתי ברכב.."** (פרוט' עמ' 5 שורה 27, וכן עמ' 6 שורה 8), אך בהמשך תיקן עצמו וטען **"ברכב שלי הייתי לבד, הוא היה רכב לפני.."** ובהמשך **"..הוא נהג בג'יפ של ההורים שלו, אני נהגתי ברכב שלי.."** (פרוט' עמ' 6 שורות 10-15).

הדעת נותנת כי אם אכן היה כתם שמן על הכביש, אשר כמעט וגרם לאובדן שליטתו של הנאשם על רכבו, היה כתם זה השפיע גם על נהיגת חברו שנסע לפניו, על פי עדות הנאשם. אולם אין כל טענה כי רכב החבר החליק אף הוא בגין אותו כתם, לא בגרסת הנאשם ואף לא בגרסת השוטר.

אוסף כי לא הייתה בפי הנאשם כל גרסה היכן היה אותו כתם שמן, היינו היכן נתקל בו בדרכו בכיכר, באיזה נתיב היה הכתם, מה היה גודלו, וכדומה. משכך אין זו אלא טענה סתמית.

יתר על כן, אותו חבר, כמי שנסע במועד האירוע באותו מקום בדיוק, רכב לפני רכב הנאשם כדבריו, יכול היה לחזק את גרסת הנאשם בנוגע לטענתו המרכזית אודות כתם השמן שהיה הסיבה לכל האירוע. אולם הנאשם נמנע מלהעיד את חברו. לא למותר לציין כי **"הלכה פסוקה היא, שהימנעות מהזמנה לעדות של עד הגנה, אשר לפי תכתיב השכל הישר עשוי היה לתרום לגילוי האמת, יוצרת הנחה, שדבריו היו פועלים לחיזוק הגרסה המפלילה, בה דוגלת התביעה"**. (ראה ע"פ 437/82, סלומון אבו נ' מדינת ישראל).

5. סעיף 62(2) לפקודת התעבורה קובע כלהלן:

62. העובר אחת העבירות האלה, דינו - מאסר שנתיים או קנס כאמור בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין) ואם העבירה היא עבירת קנס שדן בה בית המשפט - קנס פי 1.25 מהקנס האמור בסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין:

(1) ...

(2) נוהג רכב בדרך קלות ראש, או ברשלנות, או במהירות שיש בה בנסיבות המקרה סכנה לציבור, אף אם היא פחותה מן המהירות המקסימלית שנקבעה;

עדותו של הנאשם באשר לאירוע בו כמעט ואיבד שליטה על רכבו, ובלשונו "האוטו היטלטל לי לצדדים, פשוט פירפר, בשנייה האחרונה הצלחתי להשתלט על האוטו..". (פרוט' עמ' 5 שורה 9) ובהמשך: "כתוצאה מההיטלטלות והאיבוד שליטה על הרכב, יצאתי מהכיר טיפה במהירות. הגברתי את המהירות כי איבדתי שליטה על הרכב..". (פרוט' עמ' 9 שורות 31-32), יש בה, כשלעצמה, ראשית הודיה בעבירת נהיגה בקלות ראש בה הוא מואשם. שכן בנסיבות של שעת לילה, יום שישי, עת בני נוער רבים נמצאו בכיכר, על פי עדות השוטרים שלא נסתרה בידי הנאשם, עלתה מנהיגת הנאשם, על פי המתואר על ידו, סכנה ברורה לציבור, בהתאם לקבוע בסעיף החוק.

יש להביע תמיהה על גרסתו של הנאשם כי במטרה להשתלט על הרכב, דווקא הגביר את מהירות נסיעתו, שעה שלדבריו לא הייתה לו שליטה על ההגה.

6. בפסיקה נקבע כי מכונית מהווה חפץ מסוכן שתכונותיו מחייבות את המשתמש בו ברמת זהירות גבוהה מזו הכרוכה בחפץ רגיל.

ראה, ע"פ 84/85 ליכטנשטיין נ. מדינת ישראל (להלן- ענין ליכטנשטיין).

עוד נקבע כי על פי "כלל הדרך" או בכינויו האחר "הדבר מדבר בעד עצמו", איבוד שליטה ברכב מקים חזקה עובדתית לנהיגה רשלנית, ולכן הנטל להבאת ראיות יעבור לכתפי הנאשם, ויוטל עליו להוכיח, ולו ברמה של נטיעת ספק סביר, כי נהיגתו לא הייתה רשלנית.

על כך יש להוסיף כי הימצאות כתם שמן בכביש הינה בגדר אירוע שגרתי וצפוי.

בענין ליכטנשטיין, הוכח כי צמיג ברכבו של המערער התפוצץ מסיבה בלתי צפויה מראש, אך הוכח גם כי מהירות נסיעתו הייתה גבוהה מהמותר. לפיכך, הורשע בגרם מוות ברשלנות.

בית המשפט העליון פסק כדלקמן: "נהג הנוהג בכביש, אפילו בתנאים האופטימליים שתוארו, עשוי להיתקל באירועים שונים, שאף כי אין לומר שחובה עליו לצפות איזה מהם באופן ספציפי, הרי הם מהווים חלק מהסיכונים הרגילים והנורמאליים, הכרוכים בנהיגה בדרכים. כך, למשל, הימצאות כתם שמן בכביש או שברי זכוכית או בעל חי החוצה את הכביש באופן פתאומי או תקר בצמיג או אירועים אחרים כיוצא באלה, שניסיון החיים מלמד, שהם תופעה מוכרת בכביש. נהג סביר אינו יכול, ואיננו חייב, לכן, לצפות, שבמקום מסוים בכביש יקרה אירוע ספציפי זה או אחר כגון אלה. אך הוא חייב להביא בחשבון את האפשרות, שאירוע מסוג זה עלול לקרות לו במהלך הנסיעה. ככל שהוא נוהג במהירות רבה יותר, כך יקשה עליו לשלוט במכוניתו, אם ייתקל באיזה מסיכונים דרך אלה."

7. תקנה 51 לתקנות התעבורה קובעת כי:

"לא ינהג אדם רכב אלא במהירות סבירה בהתחשב בכל הנסיבות ובתנאי הדרך והתנועה בה, באופן שיקיים בידו את השליטה המוחלטת ברכב."

תקנה 52 לתקנות התעבורה קובעת כי:

"..חייב נוהג רכב להאיט את מהירות הנסיעה, ובמידת הצורך אף לעצור את רכבו, בכל מקרה שבו צפויה סכנה לעוברי דרך או לרכוש, לרבות רכבו הוא, ובמיוחד במקרים אלה:
(1) בתוך שטחים בנויים מאוכלסים ובקטעי דרך שבתים בנויים לצדם ותנועת הולכי רגל מצויה בהם;

(2) ..

(3) כשהראות בדרך מוגבלת מכל סיבה שהיא;

(4) בהיכנסו לעקומות חדות ובנסעו בהן;"

מכאן עולה כי על פי תקנות התעבורה, בנסיבות כפי שנטענו כאן ולא נסתרו על ידי ההגנה, היה מוטל על הנאשם להאיט את מהירות הנסיעה. בנוסף, על פי לשון התקנות היה עליו לנהוג בהתחשב בתנאי הדרך, באופן בו יקיים בידו את השליטה המוחלטת ברכב.

יצוין כי אין בפי הנאשם כל טענה כי האט מהירותו.

8. מתגובת הנאשם בדו"ח "אני מאד מצטער על מה שעשיתי אני מבין מה עשיתי אתה צודק". עולה ראשית הודיה של הנאשם במיוחס לו, מודעות לחומרת מעשיו, קבלת אחריות וחרטה.

יצוין כי התגובה שיוחסה לנאשם, לא הוכחשה על ידו. בעדותו מסר הנאשם כי "אמרתי לו שאני מצטער על החריקה". גרסה זו הינה בבחינת "עדות כבושה", ואני סבורה כי אינה אלא ניסיון להציג בדיעבד פרשנות מצמצמת של תגובתו לדו"ח.

עוד יוער כי הנאשם סתר עצמו. בעוד שמתגובתו לדו"ח, עולה כי ידע מהו מעשה העבירה המיוחס לו, כשהנאשם אף הודה כי השוטר שאל אותו מדוע נסע במהירות כזו, הרי בהמשך שינה גרסתו וטען "הוא לא אמר לי על מה זה" (פרוט' עמ' 17, שורה 16, ועמ' 7, שורות 21-22).

9. בדו"ח שערך ציין השוטר כי הבחין ב"נעילת גלגלים אחוריים של הרכב" שנגרמה כתוצאה מכך שהנאשם "הרים את ידיה הבלם". בעדותו ציין השוטר כי "כשהגלגלים האחוריים של האוטו ננעלים וזה רכב הנעה קדמית, הרכב ממשיך בנסיעה והשליטה באוטו נמוכה..". בחקירתו, אישר השוטר כי לא ראה את הנאשם נוגע בבלם היד, אך לדבריו "לא צריך לראות את זה. הגלגלים האחוריים ננעלו, אין דרך אחרת שמצב כזה יגרם". אף שב"כ הנאשם ביקש להביא מומחה מטעם ההגנה לעניין זה, לא הובא מטעמה מומחה לסתירת מסקנת השוטר. הבאתי בחשבון כי דבריו אלה של השוטר הינם בגדר מסקנתו שלו, מבלי שהבחין בפועל כי הנאשם הרים את בלם היד. בה בעת הנאשם עצמו לא כפר בעדותו בטענה כי הרים את בלם היד, או בטענה כי הגלגלים האחוריים ננעלו, ואף לא בטענה כי רכבו הינו בעל הנעה קדמית.

10. ההגנה טענה כנגד הטעיית ביהמ"ש על ידי השוטר, בכך שהוגש לביהמ"ש דו"ח שכולל על פניו חתימת הנאשם,

המעידה על קבלת הדו"ח.

השוטר אישר בעדותו, כי הדו"ח עצמו לא נמסר לידי הנאשם, על אף שהוא חתם על קבלתו ובלשונו: **"הוא חתם על קבלת הדו"ח ביד למרות שהדו"ח עצמו לא נמסר לו"** (פרוט' עמ' 4 שורה 11). משנשאל על כך, הסביר כי שהייתו במקום האירוע הייתה כניידת בילוש שיעודה טיפול בהפרעות ובקטטות, ולא כניידת לאכיפת עבירות תנועה. לדידו, הדו"ח היה אמור להישלח לנאשם על ידי לשכת התנועה.

אכן, מן הראוי שאם מחתימים אדם על אישור קבלת מסמך, יש לתתו בידו. עם זאת נתתי דעתי לכך שמדובר בשוטר שאינו מורגל במתן דו"חות תנועה, אשר נקלע לאירוע תעבורתי. איני סבורה כי השוטר התכוון להטעות את בית המשפט, שכן השוטר ציין מיד בעדותו, במפורש ובמפורט, כי אכן הדו"ח לא נמסר לידי הנאשם ולא כיחד דבר, באופן שהקנה בעיני משנה אמינות לעדותו.

11. ההגנה תהתה הכיצד זה שלנוכח הנהיגה החמורה שיוחסה לנאשם, נזקק השוטר לפרק זמן על מנת להחליט כיצד יגיב על נהיגתו זו.

הנאשם תיאר את דברי השוטר כלהלן: **"..אמר לי מה נראה לך שאתה עושה, למה אתה נוסע במהירויות כאלו? אני אנגח בך. שב בצד אני אחשוב מה לעשות איתך.."** (פרוט' עמ' 5 שורות 16-17).

השוטר אישר בעדותו כי אכן אמר לנאשם כי **"..נחליט מאוחר יותר מה נעשה"** (פרוט' עמ' 4 שורה 14).

לטעמי, התנהלותו זו של השוטר, עולה בקנה אחד עם העובדה כי אינו שוטר תנועה בעיסוקו, ונעוצה בחוסר מיומנותו באופן הטיפול בעבירת תנועה. אין בכך כדי ללמד שהעבירה המיוחסת לנאשם לא נעברה.

לאור כל האמור לעיל, הנני קובעת כי המאשימה עמדה בנטל הנדרש ממנה במשפט פלילי, הנאשם הגיע לכיכר מבלי להתאים את מהירות נסיעתו לתנאי הדרך, וסבב אותה בחריקת צמיגים שלא לצורך, באופן שהיה בו כדי סכנה מובהקת להולכי הרגל שהיו במקום. עדותו של השוטר בפני הייתה אמינה וכנה, ומנגד הנאשם השתית הגנתו על עדות כבושה, אשר לא נתתי בה אמון, ובעדותו אף היה משום חיזוק לגרסת התביעה.

אשר על כן, אני מרשיעה את הנאשם בעבירה המיוחסת לו בכתב האישום.

ניתנה היום, ט"ו שבט תשע"ד, 16 ינואר 2014, במעמד הנאשם ובאי כוח הצדדים